

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. (Iz državnega zbora.) Največe važnosti za nas Slovence in za vse druge dežele, ktere se potezajo za pošteno samoupravo (avtonomijo) deželno, je to, kar se je v zbornici poslancev pričelo 10. dne t. m. in se bode v malo dneh do konca rešilo. Poslanci slovenski združeni z bukovinskimi in še nekaterimi družimi so namreč naredili predlog, ktere ga je baron Petrinó (poslanec bukovinski) gori omenjeni dan podal zbornici; tako-le se glasi, enak namenjeni resoluciji deželnega zbora kranjskega: 1) Premembe državnih osnovnih postav v ta namen, da se razširi deželna samouprava, kakor jo zahteva predlog, ki ga je v 4. seji letošnjega državnega zbora dr. Groholski z družniki svojimi (Poljaki) zbornici izročil, naj se raztegnejo na vse v državnem zboru zastopane kraljestva in dežele z ozirom na njih potrebščine. 2) Za prevdarek dr. Groholskega predloga izvoljenemu odboru se daje nálog, da ob enem poroča o obéh predlogih. — S precejšnjo težavo je našel ta predlog po parlamentarnem običaji potrebno število podpornikov — 20 namreč, kajti Poljci niso glasovali za-nj! Poljaki — saj ti, kar jih hodi v državni zbor — nimajo slovenskega sočutja, sanjajo le o „kraljestvu poljskem“ in da bi jim do tega pripomogli, se grlijo z Nemci in Magjari, ti pa božajo spet Poljake, nikakor iz ljubezni, ampak zato, da ne pobegnejo iz državnega zbora, kteremu bi, ker je njih število veliko, potem konec bilo. In kolovodja poljski dr. Groholski se drzne še trditi, da on ni za federalizem; kaj neki je njegov predlog?! In zarad te poljsko-nemške komedije bi morala škodo trpeti poštena avtonomija, ktera državi dá, kar je državnega, deželam pa, kar deželam gré?! Slovenski in bukovinski poslanci so pač tri leta djansko kazali lojalnost svojo, da so se vkljub mnogim britkostim udeleževali državnega zbora; naposled bode vendar njihovi potrpežljivosti konec, ako vidijo, da v državnem zboru velja „dvojna mera“, če bi se namreč Nemci hoteli pogoditi samo s Poljaci, vse druge pa pohoditi! Kmalu se bode to pokazalo. Baron Petrinó bode namreč po predpisih zborovanja v nekih dneh v zbornici vtrjeval svoj predlog — in potem bode zbornica sodila: ali ga sprejme ali pokopa. Zato bodo prihodnji dnevi odločilni.

— Razprave, ki se vršijo zarad dalmatinskega upora v odseku državnega zbora, razjasnujejo zdaj prav očitno, da je bilo le hudobno natolcevanje vse, kar so Wagner, Lapenna in njegovi privrženci blodili v podpihovanji po Rusih in družih panslavistih; poslanec Ljubiša je protestoval zoper take pretveze, rekši, da vsega upora bi ne bilo, ako bi bile gospóske z vpejavo nove vojne postave zmerno in pametno ravnale, in časnik „Zatočnik“ je zahteval od sedanjega ministra fml. Wagnerja, naj v 8 dneh prekliče, kar je o panslavistični propagandi govoril v gori omenjenem odseku. In res je vladna „Abendp.“ sramožljivo preklicevala to, češ, da so časniki napak pisali. „Naz.“ pa piše, da presvitli cesar, ko je sprejel deputacijo s poslancem Ljubišo, ki se je zahvalil za visokodušno pomiloščenje upornikov, mu je rekel, da nikdar nikoli ni mislil, da dogodbe v Dalmaciji so bile političnega izvira in da se trdno zanaša na vedno zvesto vdanost Dalmatincev. — In časniki grdavši, ki so prisegali na to, da so ruski rubeljni ves upor izbudili, ali mislite, da bodo kaj preklicali? Nikoli! kajti njih rokodelstvo le zgolj je laž, kedar gré za kak slovansk narod.

— Kakor se iz najnovejših dunajskih novic kaže,

je zelo dvomljivo, ali bode ministerstvo stopilo pred zbornico s predruženjem volilnega reda državnih poslancev.

— Kar še dosihmal nikoli ni bilo, ste bile pretekli teden obe zbornici (gospódov in poslancev) povabljeni k cesarju na ples. Nemškutarska „Morgenpost“ je kazala očitno nevoljo, da je Njegovo Velianstvo posebno prijazno govorilo z bivšim ministrom Taaffe-om, s sedanjimi ministri pa malo ali nič.

— 7. dne t. m. je bil tukaj shod mnogih predsednikov kupčijskih zbornic ali pa njihovih poslancev; kranjsko zbornico je zastopal predsednik V. C. Zupan; posvetovali so se in izvolili odsek zato, kdaj in kako naj se naredi zbor avstrijsko-ogenskih trgovcev.

Iz Tirolov. Da so naši poslanci, hdo razžaljeni v v državnem zboru dunajskem, 27. janurja zapustili Dunaj, je djanje, kteremu naš narod popolnoma pritrjuje; po vseh naših gorah, vedno zvesih svojemu cesarju, se razlega glasna pohvala tega djaja. Le majhna kopica „liberalcev“, ktera svoje gnjezo ima v „Bürgerausschussu“, ki ga je 500 cesarskih radnikov izvolilo in nič ne šteje v naši deželi, pisao gleda izstop naših vrlih poslancev iz državnega zbora in je zelo potrto, kajti ta peščica širokoustnikov idi, kako neizmerna večina naroda našega potrjuje t izstop, in če bi se dunajskemu ministerstvu dopadlo da bi razpustilo naš deželni zbor in bi prišle nove olitve, se bodo isti poslanci zopet volili, naj vlada tudivse svoje moči napne. Tudi mi hočemo svobodo, al ni hočemo svobodo tako, ktera daje vsaki deželi popolo samoupravje in vsacemu narodu to, kar v verskih indruzih zadevah ne žali njegova čutja. Ako dunajski beralci hočejo, da bi vse dežele in vsi narodi to za pravo in dobro spoznali kakor oni za to spoznajo, ne bi bilo to nič družega kot strahovanje (terorizem), k zaduši vsako svobodno ustavo.

Iz Turčije. Turška vlada vleče o mejah Črnogore veliko armado skupaj. Ruska vlda je vprašala turško, naj jej pové, kaj to pomeni? Kaj je odgovorila, se nič prav ne vé; vendar se splo misli, da turška vlada s tem, da v slovanske svoj dežele posaja toliko armado, čuti nekaj, kar jej stra dela.

Listnica vredništva. Gosp. Z. v S: Kear bodo dekreti na kamnotisu gotovi, doide pismo. — Gosp. Fr. Sv Mot: Za danes prekasno došlo; prihodnjič gotovo.

Žitna cena

v Ljubljani 12. februarja 1870.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice 5 fl. — — banaške 5 fl. 50. — turšice 3 fl. — — soršice 3 fl. 73. — rži 2 fl. 90. — ječmena 3 fl. — — prosa 2 fl. 60. — ajde 2 fl. 80. — ovsa 1 fl. 80 — Krompir 2 fl. 20.

Žitna cena

v Kranji 11. februarja 1870.

Vagán pšenice 5 fl. 44. — rži 3 fl. 70. — ječmena — fl. — — ovsa 2 fl. 44. — soršice 3 fl. 80. — ajd 3 fl. 20. — prosa 3 fl. 32. — krompirja 1 fl. 70. — fižola 3 fl. 5.

Kursi na Dunaji 15. februarja.

5% metaliki 60 fl. 60 kr. Ažijo sreča 121 fl. 35 kr.
Narodno posojilo 70 fl. 45 kr. Cekini 5 . 84 kr.

Loterijske srečke:

V Gradcu } 12. febr. 1870: 86. 62. 0. 79. 10.
na Dunaji } 65. 90. 7. 15. 45.
Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 6. februarja.